

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे

हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय राजगुरुनगर

अर्थशास्त्र विभाग (UG & PG)

शैक्षणिक वर्ष 2025 – 2026 मधील उपक्रम अहवाल

Title of Programme :	क्षेत्र भेट (प्रथम वर्ष एम.ए.)
Name of organizing Department :	Economics
Name of the coordinator :	Dr. S.V.Dhanapune, Dr. B.A.Waykar, Prof.A.D.Khurpe
Date of the Programme :	27/2/2026
Venue :	Economics Department
Target group :	Department Students
No. of Participants :	9
No of Faculty :	03
Name of Resource Person :	-
Total Expenditure for the Programme :	Nil
Source Of Funding :	Hutatma Rajguru Mahavidyalaya, Rajgurunagar

10.क्षेत्र भेट (प्रथम वर्ष एम.ए.)खेड तालुक्यातील भीमा नदीच्या प्रदूषणाचा पर्यावरणावर होणारा परिणामदि. 27 फेब्रुवारी 2026

अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने एम.ए. वर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी “प्रदूषणाचा पर्यावरणावर होणारा परिणाम” या विषयाचा अभ्यास करण्यासाठी क्षेत्रभेटीचे आयोजन करण्यात आले. या उपक्रमाचा उद्देश विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष निरीक्षणाद्वारे पर्यावरणीय समस्यांची जाणीव करून देणे व त्यांचे आर्थिक व सामाजिक परिणाम समजावून सांगणे हा होता.

विद्यार्थ्यांनी भीमा नदीच्या काठावर जाऊन पाण्याची स्थिती, प्रदूषणाचे स्रोत आणि परिसरातील स्वच्छता यांचे निरीक्षण केले. नदीत सांडपाणी, प्लास्टिक कचरा व इतर घनकचरा मिसळत असल्याचे आढळून आले. त्यामुळे पाण्याची गुणवत्ता घटलेली असल्याचे स्पष्ट झाले.मार्गदर्शक डॉ. एस.व्ही.धानापुने व प्रा. ए.डी.खुरपे सर आणि डॉ.बी.ए.वायकर यांनी विद्यार्थ्यांना प्रदूषणाची कारणे, त्याचे पर्यावरणीय परिणाम तसेच स्थानिक अर्थव्यवस्थेवर होणारे दुष्परिणाम याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. विद्यार्थ्यांनी निरीक्षण नोंदवही तयार करून आपल्या अभ्यासाची नोंद केली.

निरीक्षणे :

नदीचे पाणी प्रदूषित व अस्वच्छ आढळले
सांडपाणी व प्लास्टिक कचऱ्याचा मोठ्या प्रमाणावर साठा
नदीकाठावर स्वच्छतेचा अभाव
जलचर सजीवांवर परिणाम

परिणाम :

पर्यावरणीय संतुलन बिघडणे

स्थानिक नागरिकांच्या आरोग्यावर परिणाम

शेतीसाठी पाण्याच्या गुणवत्तेत घट

स्थानिक अर्थव्यवस्थेवर नकारात्मक प्रभाव

निष्कर्ष-ही क्षेत्रभेट विद्यार्थ्यांसाठी अत्यंत उपयुक्त ठरली.

डॉ. शिरीष पिंगळे

प्राचार्य

Dr. Shirish S. Pingale

Principal

**Hatatma Rajguru Mahavidyalaya,
Rajgurunagar, Tal. Khed, Dist. Pune.**

MA Part II

3	Chaudhari Pooja Gulab	9322150494	Pooja
4	Gopale Omkar Gulab	7498773759	Omkar
5	Inamdar Intiyaj Babulal	8767663913	Babulal
6	Kolekar Aishwarya Devidas	7887688123	Aishwarya
7	Lokhande Avinash Suresh	9604602580	Avinash
8	Mhase Suvarna Balu	9890467171	
9	Pardhi Rahul Vilas	8080425490	Rahul
10	Patole Aditya Anil	8999117601	
11	Pawar Ayush Ganesh	7558223229	Ayush
12	Pawar Yogita Balasaheb	8806021305	Yogita
13	Shinde Arti Mahendra	9322252337	Arti